

Detsember 2024

nr. 142

Pauluse Kiri

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Tartu Pauluse koguduse kuukiri

Foto: Aleksander Erstu

Õed Kristuses kutsuvad kirikusse

Mia ja Maili kohtusid suvel kiriku noortepäevadel Pilistveres. Neile oli kohe selge, et head sõnumit Jeesusest tuleb noortele jagada seal, kus noored sageli viibivad, st sotsiaalmeedias. Nii algab teekond internetist pärisellu ehk ellu koos Jumalaga. Ka see, kes ei tarbi sotsiaalmeediat, ei ole veel kohe päris elus, kuna meie tõeline elu on elu koos Jeesusega, sest see on elu, mida isegi surm ei saa kaotada ja millel on igavene tähendus. Seda, kuidas õed Kristuses noori kirikusse kutsuvad ja mida nad seal teevad, saab näha siit: www.instagram.com/6edkristuses/

Pauluse kogudus sai uue abiõpetaja

10. novembril oli esimest korda koguduse ees meie uus abiõpetaja Enn Auksmann. Palusime talle Jumala õnnistust uues ametis. Ühtlasi pidas Enn Auksmann oma esimese jutluse Tartu Pauluse koguduse abiõpetajana. Laulis lastekoor ja pärast oli kaetud kohvilaud. Lisaks praost Kristjan Luhametsale ja piiskop emeeritus Joel Luhametsale teenis jumalateenistusel kaasa ka praost emeeritus Tõnu Taremaa Pärnust.

Vajadus uue abiõpetaja leidmise järele tekkis juba aasta algul, mil senine abiõpetaja Marek Roots sai kutse tulla teenima Viljandi Pauluse kogudust. Alates 1. juunist oli Marek seal ametis, kuid Tartu Pauluse kogudusel veel uus abiõpetaja puudus.

Läbirääkimised Enn Auksmanniga algasid mai lõpus. Suvel külastas ta Eestit ja 21. juulil oli kõigil võimalik temaga silmast silma kohtuda. Koguduse nõukogu andis oma heakskiidu ja peapiiskop kinnitas uue abiõpetaja

ametisse. Kuna perega üle ookeani kolimine tähendas mitmete keeruliste küsimuste lahendamist, võttis Los Angelesest Tartusse jõudmine mitu kuud aega, kuni 7. novembril oli Enn Auksmann kohal.

Enn Auksmann sündis 30. oktoobril 1969 Pärnus, kuid kasvas üles Tartus. Ta ristiti ja konfirmeeriti 25. jaanuaril 1989. a. Tartu Pauluse kirikus, kus ta peagi täitis koguduse noorteuhi ülesandeid. Tundes kutsumust pühenduda kirikutööle, vahetas ta ajalooõpingud Tartu ülikoolis usuteaduse vastu Usuteaduse Instituudis. 10. oktoobril 1992 ordineeriti ta Jõelähtme koguduse õpetajaks. Hiljem on ta teeninud Paide, Hiiumaa, Pärnu ja Pärnumaa kogudusi. Viimased seitse aastat oli ta Los Angelese eesti koguduse õpetaja. Enn Auksmanni abikaasa Mirje töötab nüüd Tartu linnavalitsuses linnaruumi projektijuhina. Ennul ja Mirjel on kolm last: Johannes (33), Maarja (31) ja Joosep Felix (16).

Piibliringid Jõgeval

Merce Antons ja Kai Kikkas on juba aastaid juhtinud piibliringi Tartu Pauluse kirikus. Jõgeva koguduse palvel on nad otsustanud teha seda kord kuus ka Jõgeval. Kui Merce ja Kai esimest korda oktoobris Jõgevale läksid, tuli kokku 15 inimest. Järgmine piibliring oli novembris ning taas on kõik huvilised oodatud Jõgeva kirikusse (Turu 2a) pühapäeval, 8. detsembril 2024 kell 9.30. Soovitav on kaasa võtta oma Piibel, sest üheskoos loetakse Luuka evangeeliumi. Kellel Piiblit ei ole, on ikkagi väga oodatud. Abiks on nutitelefon ja piibel.net.

Noored tulevad leeri

Tartu Pauluse koguduses saab igal aastal leeriõpetust sadakond inimest. Aastal 2023 oli leerilaste keskmine vanus 38 aastat, käesoleva aasta sügisel aga 29 aastat. Suurenenud on teismeliste osakaal leerilaste hulgas. Vaatamata noorusele on neil targad küsimused ja siiras igatsus Jumala järele. See näitab, et tänapäeval ei tulla leeri kogemata, vaid enamiku jaoks on see hästi kaalutletud otsus.

Postituvi lendab küll aeglasemalt kui varem, aga toob kuukirja siiski kohale

Käesolev kuukiri jõuab umbes 3000 postkasti. Kuigi "Pauluse Kiri" on iga kuu esimesel pühapäeval kirikuliste jaoks olemas, saadame selle üks kord aastas kõigile koguduse liikmetele koju. Nii on see palju aastaid olnud. Selle aja vältel on postiteenus muutunud kallimaks, kuid üha sagedamini tulevad kirjad tagasi märkusega, et puudub postkast. Ka olemasolevate postkastide sisu uurivad adressaadid üha harvem. Nii jõuab kiri küll kohale, kuid selle teekond venib pikemaks. Järgmisel aastal saadame detsembri kuukirja kas postiga või e-mailiga. Palume märku anda, kes eelistavad

posti asemel e-maili! Aga selleks on meil vaja teada e-maili aadressi! Kes saavad 1. detsembri paiku koguduse e-mailile koguduse õpetaja tervituse, nende aadressid on meil olemas, teistel palume saata kiri aadressile tartu.pauluse@eelk.ee, ja kui te juba kirjutate, oleks hea juurde lisada ka telefoni number. Kes endast märku ei anna, saavad ka tuleval aastal koguduse kuukirja kätte posti teel.

Kes soovib, sellele võime kuukirja saata e-mailile kasvõi iga kuu, v.a juuli ja august, mil kuukirja ei ilmu. Vanad kuukirjad on leitavad aadressil <https://tartupauluse.ee/kuukiri>

Jumala kiitmine ühendab kogudusi

Laulik ütleb: "Kiitke Issandat, kõik paganad, ülistage teda, kõik rahvahõimud!" (Ps 117,1) Maa peal ei ole inimest, kes ei peaks Jumalat kiitma. Kõik on kutsutud Teda ülistama ja Temalt paluma, mida meile ihu ja hinge poolest tarvis läheb.

Erilised palveõhtud on tänavu toonud Tartu Pauluse kirikusse kokku palju kristlasi erinevatest kogudustest. Mai algul oli külas Tim Hall Austraaliast, kes palvetas mitmesuguste haiguste käes kannatavate inimeste pärast. Novembris oli kolmel järjestikusel tööpäeva õhtul ülistus- ja eestpalveteenistus "Ärkame 2024". Jutlustas Peter Nordberg Rootsist. Osavõtjate suur hulk üllatas ka korraldajaid. Juba aasta varem on Pauluse kogudusel olnud palju rõõmu koostööst Tervikliku Tervenemise Teenistusega,

mille meeskonda juhivad Tallinna Nõmme Baptistikoguduse pastor Veikko Võsu ja juhatuse esimees Vaido Palmik. Sama meeskonna toel sündis "Ärkame 2024", mis algas Tallinna toomkirikus, jätkus kolmel õhtul Tartu Pauluse kirikus ning kulmineerus Tallinnas Eesti Näituste messikeskuses neljal päeval. Kõiki neid teenistusi oli võimalik jälgida ka otseülekandena TV7, Pildiraadio ja Youtube kanalite kaudu. Ühtlasi on need ka järelvaadatavad leheküljel <https://tervenemine.ee/teenistused/>

Muidugi me rõõmustame, kui Jumal meilt mõne haiguse ära võtab või mõnele ajalikule murele lahenduse kingib, kuid taevas tõuseb suur rõõm, kui Püha Vaim meis meelega paranduse esile toob ja eestpalveteenistus meid vaimulikult üles ehitab.

Kolumbaariumi mured

Tartu Pauluse kiriku kolumbaarium pühitseti 23. septembril 2012. a. See koosneb puistealast ja 253 kambrit. Täna puhkab siin 252 inimese põrm, neist 32 puistealal. Enamikes kasutuselolevates kambrites on seni veel ainult üks urn, umbes 30 kambriks on kaks urni ja vähemalt viies kambriks on korraga kolm urni. Kamber on seega nagu perekonna matmisplats.

Mida rohkem inimesi kolumbaariumit külastab, seda sagedamini tuleb ette ka sekeldusi, mis annavad märku vajadusest rangemate reeglite järele. Seni oleme eelistanud käske ja keelde mitte kehtestada, vaid oleme lootnud külastajate endi tähelepanelikkusele. Paraku juhtub ikka, et kambri servale tuuakse esemeid, mis ulatuvad üle serva ja kergesti alla kukuvad. Tihti on muret küünaldega, mis omavahel lähestikku asetatuna üle kuumenevad ja üles sulades kambrite ees olevaid kive määrivad.

Küünlad, mis on mõeldud kasutamiseks välitingimustes, ei sobi siia. Kui plasttops küünla ümber sulab ja süttib, võib see palju pahandust teha. Hiljuti juhtus, et küünlad ja lilled moodustasid otsekui lõkke ja koguduse õpetaja pidi mitu korda ämbriga vett peale valama, et tulekahju kustuks. Tihti juhtub, et küünal tahmab kiviplaadi ära. Oleme tänulikud, kui kambrite kasutajad ei kleebi midagi nime- ega kiviplaatile peale.

Vahel juhtub, et mõni ese on kambri servalt ära kadunud. Kuna ukсед on avatud kõigile, liigub siin ka vargaid. Õnneks juhtub seda harva ja enamasti on kadumise põhjuseks see, et mõni heatahtlik möödakäija on põrandale kukkunud eseme tagasi asetanud, aga kogemata valesse kohta, kust omanik ei märka seda otsida. Mõnikord on tühi küünlaalus või lillevaas asetatud mõnda ruumi nurka põrandale. Kuna sellised nurgatagused kuhilad ei ole ilusad, viib koristaja kõik niisugused esemed ära. Siis on kolumbaarium kõigi jaoks alati puhas ja korras ja ilus. Just sellisena tahame seda hoida oma lähedastele püha puhkepaigana.

Võibolla mõni ütleb nüüd, et oleks ikka vaja reegleid kirja panna. Võib juhtuda, et varsti tulebki seda teha, kuid esialgu loodame veel teie kõigi heatahtlikule tähelepanelikkusele.

Tuhanded noored üle Euroopa tulevad ühiseks palveks kokku Tallinnas

Taizé Euroopa noorte täiskasvanute järjekordne aastavahetuse kohtumine on 28. detsembrist 1. jaanuarini 2025 Tallinnas.

Mis on Taizé?

Väike küla Cluny lähedal Burgundias on koduks Taizé vennaskonnale, mis rajati 1940. aastal vend Roger poolt. Natuke üle 100 venna on enamasti katoliikliku või protestantliku taustaga. Taizé kloostrid on tuntud peamiselt noorte inimeste palverännaku kohana. Igal aastal külastab kloostrit üle 100 000 inimese, kes osalevad piiblitundides, aruteludes ja ühistöödes. Taizé vennaskond on tuntud oma meditatiivse muusika poolest, mida iseloomustavad lihtsad korduvad mitmehäälsed laulud.

Mis on Taizé palvus?

Taizé kloostrile tavapärase üleshituse ja muusikaga palvusi peetakse üle maailma paljudes paikades, sh Tartu Pauluse kiriku krüptis. Taizé palvusi on Tartu Pauluse kirikus peetud ka varem, kuid praeguse Kambja koguduse õpetaja Andrus Mõttuse eestvedamisel on neid iga neljapäeva õhtul kell 17.30 peetud 19 aastat.

Taizé kloostrid võtavad vastu külalisi.

Igal aastal läheb suur hulk eestlasi nädalaks Taizé kloostrisse. Minnakse erinevatel aegadel. Samuti külastavad Taizé kloostrit paljude maade noored kristlased. Suvisel ajal on igal nädalal Taizés üle 5000 külalise. Üks

kord aastas, tavaliselt 28. detsembrist kuni 1. jaanuarini, on kõik oodatud kokkutulekule mõnes Euroopa suurlinnas. Esimest korda on kokkutuleku asukohaks Tallinn.

Kloostri juht räägib eesti keelt.

Vend Roger, kes kloostri rajas, suri 2005. aastal pussitaja käe läbi. Järgmised 18 aastat juhtis kloostrit vend Alois, kes täpselt aasta tagasi andis tööjärje üle Taizé vennaskonna uuele juhile, kelleks valiti vend Matthew.

Palju aastaid oli vend Matthew eesti külaliste kontaktisikuks Taizés. Sel põhjusel külastas ta ise igal aastal Eestit ja leidis siit palju häid tuttavaid ja sõpru. Lugupidamisest eestlaste vastu õppis ta rääkima eesti keeles.

Tule osalema!

Euroopa noored tulevad ju siia Eesti noortega kohtuma. Selleks peab olema Eesti noori, kellega kohtuda. Osalemiseks on vaja registreeruda taizetallinn.ee/registreerimisvormid/

Ulata vastuvõtjale abikäsi!

Kuigi Tallinn on suur linn, ei ole ta suurlinn kiriklikus mõttes, sest meie pealinna kogudused ei ole nii suured, et suudaksid üksinda kõiki saabuvaid külalisi ise vastu võtta ja majutada. Kui sul on võimalik abiks olla kas vabatahtliku abilisena, muusikuna või majutuse pakkujana, siis samal veebileheküljel on võimalik endast märku anda.

Ka Pauluse kirik vajab parandamist

Tartu Pauluse kirik on ilus, puhas ja soe. Siia on hea tulla. Tuleval aastal mõõdub 10 aastat põhjaliku remondi valmimisest. Nüüd teeme väiksemaid parandusi, et kirik püsiks sellisena ka edaspidi.

Pühapäeviti on kirikulised kindlasti märganud, et rõdualused lambid ei tööta nõnda nagu peaks. Põhjus, miks nende paradamine nii palju aastaid on veninud, seisab selles, et seni pole keegi suutnud vea põhjust üles leida. Me arvame taas, et oleme vea üles leidnud, et lambid on liiga pikaks ahelaks ühendatud, kuid vara on veel rõõmustada, kuni parandustööd pole päriselt lõpule jõudnud.

Mõnda aega on tõrkunud ka jõgi, mis kolumbaariumis voolas. Kord oli pump katki ja siis tuli pika tarneaja tõttu oodata. Seejärel selgus, et vigu on rohkem, mis tahavad parandamist. Vahepeal oli elekter nii kallis, et ei julgenudki proovida, kas töötab või ei tööta. Nüüd oleme jõudnud sinna maale, et vahetame välja rohkem, kui esialgu lootsime, kuid süsteemi korda saamise lootus on sedavõrra kindlam.

Kevadel leidis vihmavesi tee läbi katusel olevate ventilatsioonivõlvade ja rikkus lae viimistlust. 2. mai hommikuks olid need vead parandatud. Augustikuine vihmavaling tuletas aga meelde, et akendealuse müüri peal oli vuugitüübi murenenud ja vesi, mis saelt sisse imbus, maalits inetuid laike kiriku siseseintele akende alla. Ühe toruvea põhjustatud leke rikkus lae viimistluste pruudikambris. Seetõttu tuli sügisel hoolega krohviparandusi teha. Kõigi nende tööde juures oleme tänulikud koguduse ohvrimeelsusele, sest üksnes annetustest oleme võinud katta kõik kulud ja hoida oma pühakoja jätkuvalt puhta ja kaunina.

Ajalehe Eesti Kirik seinakalender on saadaval Pauluse Raamatupoes, hind 7 eurot.

Armulaud

Käesoleva kuukirjaga saadame teile brošüüri, mis annab ülevaate pühast armulauast. Teksti autor on õpetaja Kristjan Luhamets. Brošüür on mõeldud ettevalmistuseks igapäevale, kes tuleb armulauale. Brošüür on saadaval ka Pauluse Raamatupoes.

Jumalateenistused

P, 1. dets kell 10 esimene advent.
Leeripüha.

P, 8. dets kell 10 teine advent.
P, 15. dets kell 10 kolmas advent.
P, 22. dets kell 10 neljas advent.
T, 24. dets kell 16 jõuluõhtu.
K, 25. dets kell 10 I jõulupüha.
kell 12 perejumalateenistus.

N, 26. dets kell 10 II jõulupüha.
P, 29. dets kell 10.
T, 31. dets kell 16 vana-aasta.
kell 23.30 aastalõpu palvus.

K, 1. jaan kell 12 uusaasta.
E, 6. jaan kell 18 kolmekuningapäev.

Ülekanded jumalateenistusest on igal pühapäeval nii Pereraadios, Youtube'is kui Facebookis.

Lastele on kirikus kaks **mängutuba**, kus on võimalik jumalateenistust jälgida ekraani ja kõlarite abil.

Pühapäevakool

Tunnid on laupäeviti: 7., 14. ja 21. detsembril ja pärast koolivaheaega alates 11. jaanuarist. Laste ja perede jõulujumalateenistus on jõulupühail, 25. detsembril kell 12.

Tunnid algavad kell 11.00:

2 – 4 aastased (Eleri Luhamets ja Karin Kuusk)

5 – 6 aastased (Aleksander Erstu)

I – II klass (Pirjo Roots ja Katrin Kull)

III – V klass (Anu Seppa ja Heli Lätt)

VI – VIII klass (Katrin Burman)

Pühapäevakooli laager on 31. maist 1. juunini Põltsamaal.

Koolide jõulujumalateenistused

K, 11. dets kell 18 Ülenurme Güm. kool
T, 17. dets kell 9 TERA
T, 17. dets kell 14 Descartes'i Kool
N, 19. dets kell 12 Mart Reiniku Kool
R, 20. dets kell 9 Miina Härma Güm. kool
R, 20. dets kell 11 Variku kool
R, 20. dets kell 13 Veeriku kool

Jõululõuna

17. ja 19. detsembril kell 11 – 14 on Tartu Pauluse kiriku tiibhoones kaetud jõululõuna vähekindlustatud inimestele. Jõululõuna toimub koostöös Tartu linnaga.

Koguduse elu nädala sees

Piiblitunnid kolmapäeviti kell 17 (kuni 11. dets, edasi alates 29. jaan).

Taizé palvused neljapäeviti 17.30.

Kammerkoor teisipäeviti kell 18.15. Koori juhatab Anna Humal.

Lastekoos laupäeviti kell 10.00. Koori juhatab Tiina Luhamets.

Piiblingid:

Juta piibling on 1. detsembril kell 11.45.

Merce ja Kai piibling on 10. detsembril kell 17.

Aino piibling on 6. ja 20. detsembril ja 17. jaanuaril kell 17.

Kantselei, kirik ja kolumbaarium on avatud E-R 10-17, L 10-14, P 9-10, tel 5550 6363, tartu.pauluse@eelk.ee

Raamatupood on avatud E-R 10-17, L 10-14, P 11.30-12.00, tel 5550 6323.

Supiköök aasta lõpuni E-L 11-13.

Vaimulike kontakt

õpetaja **Kristjan Luhamets**, 5399 6180, kristjan.luhamets@eelk.ee

abiõpetaja **Enn Auksmann** 5660 8727, enn.auksmann@eelk.ee

piiskop **Joel Luhamets** 508 7366, joel.luhamets@eelk.ee

Liikmeannetused

Südamlik tänu kõigile, kes on teinud sel aastal oma liikmeannetuse!

Liikmeannetusi saab teha koguduse kantseleis või pangaülekandega.

Saaja: EELK Tartu Pauluse kogudus
Arve nr: EE282200221005105336
Summa on annetaja otsustada.

Kõik kogudused ühes raamatus

Käesoleval suvel valmis raamat, mis võtab kokku kõigi Eesti luterlike koguduste ajalood koos fotodega kõigist kirikutest nii seest kui väljast. 760-leheküljeline raamat annab seega ülevaate Eesti koha- ja kultuuriloost ristiusu tulekust kuni tänase päevani. Lisatud on kõigi koguduste vaimulike nimekirjad, samuti praostide ja piiskoppide loetelud.

Leerikool

Leerikool algab paralleelselt kahes rühmas 17. ja 19. veebruaril kell 18. Eelnev registreerumine pole vajalik. Küsimuste korral palume pöörduda koguduse vaimulike poole.

Noorte

Noorteõhtud neljapäeviti kell 19:00, välja arvatud 26. dets ja 2. jaan.

31. jaanuarist 2. veebruarini 2025 on kirikunoorde **talvapäevad** Põltsamaal.

10. – 13. juulil 2025 on Puhjas kristlik **noortefestival** Järgmine Peatus (JäPe).

Kui soovid meiega koos laagrisse sõita, võta ühendust noorteuht Elise Nora Pruuniga (tel 58156209) või tule neljapäeval kell 19 noorteõhtule!

Kontserdid

T, 3. dets kell 13 Silvia Ilves ja pojad. Kontsert puuetega inimestele.

P, 8. dets kell 17 Veronika Portsmuthi Kooriakadeemia. Kristo Matson, „Valguse laulud“ esmaesitus. Pilet 30 €.

E, 9. dets kell 19 Tartu Ülikooli Sümfooniaorkester, Akadeemiline Naiskoor ja Akadeemiline Meeskoor.

R, 13. dets kell 19 King's College Cambridge poistekoos.

L, 14. dets kell 17 Hans Zimmeri teosed oreli ja gongidega.

P, 15. dets kell 16 Põltsamaa linna puhkpilliorkester.

R, 20. dets kell 19 Tartu Noortekoos.

L, 21. dets kell 19 Stig Rästa lastega.

P, 22. dets kell 18 Vanemuise sümfooniaorkestri advendikontsert.

N, 26. dets kell 19 Laikrete perebänd.

R, 27. dets kell 18 jõululaulude õhtu.